

Legenda lui Moș Nicolae: Cine a fost sfântul care aduce daruri copiilor cumiți

6 decembrie 2024 8:15

În noaptea de 5 spre 6 decembrie tradiția spune că [Moș Nicolae](#) vine la geamuri și vede copiii care sunt cumiți, lăsându-le în cizmulițe dulciuri și alte daruri.

Spre deosebire de Moș Crăciun, [Moș Nicolae](#) nu se arata niciodată, iar copiii care au fost cumiți vor găsi în ghetuțe diverse cadouri.

De altfel, povestea darurilor împărțite pe furiș în această noapte începe din vechime. Cunoscut în Transilvania și sub numele de Sân-Nicoară, Sfântul Nicolae este cel mai popular sfânt în Ardeal. Sărbătoarea lui a generat un adevărat folclor, de la darurile de „Moș Neculai” și până la obiceiurile și legendele diferențiate de la sat la sat. Născut în cetatea Pătară din ținutul Lichiei, din Asia, Sf. Nicolae (în limba greacă „biruitor de popor”) s-a dovedit de timpuriu alesul Domnului, uimind de mic copil prin minunile pe care le făcea.

După ce i-au murit părinții, Nicolae și-a împărțit averea săracilor și a întemeiat Mănăstirea Sionului de lângă Mira, capitala Lichiei, călătorind că prelat la Ierusalim. Tradiția spune că este protectorul copiilor. De-a lungul secolelor au apărut povești și legende despre viață și binefacerile Sfantului Nicolae. Toate acestea au ajutat la înțelegerea caracterului extraordinar al acestuia și de ce a fost atât de mult îndrăgit și considerat protector al celor neajutorați și neputincioși. Una dintre cele mai cunoscute legende este a celor trei surori, fetele unui nobil sarac, care datorita situației financiare precare nu se puteau maria.

Se spune că atunci când fata cea mare a ajuns la vremea măritișului, cel ajuns deja cardinal, Nicolae, a lăsat noaptea, la ușa casei nobilului, un săculeț cu aur.

Povestea s-a repetat întocmai și când a venit vremea de măritiș pentru cea de a doua fata. Când i-a venit vremea și celei de a treia fete, nobilul a stat de pază să afle cine-i cel care le-a făcut atâta bine fetelor lui.

În noaptea cu pricina, nobilul a stat de paza și l-a văzut pe cardinal cum a lăsat săculețul cu aur. Se spune că Sfantul Nicolae s-a urcat pe acoperiș și a dat drumul săculețului prin hornul casei, într-o șosetă pusă la uscat și de aceea a apărut obiceiul agățării șosetelor de șemineu. Când tatăl fetelor a văzut una că asta, Nicolae l-a rugat să păstreze secretul, dar bineînțeles că acesta nu a putut fi ținut. De atunci, oricine primea un cadou neașteptat îi mulțumea lui Nicolae pentru el.

Cei trei saculeți de aur făcuți cadou fetelor de nobil au devenit simbolul Sfantului Nicolae sub forma a trei bile de aur. O alta legenda spune că, după călătoria pe care a făcut-o în Țara Sfânta, încercând să meargă pe urmele lui Isus, Nicolae s-a întors în țara lui pe mare. O furtuna teribilă s-a abătut pe mare și corabia stătea gata să se rupă. Nicolae a stat și s-a rugat la Dumnezeu, iar marinarii au rămas surprinși de oprirea neașteptată a furtunii.

De atunci, Sfântul Nicolae a devenit patronul marinarilor și al călătorilor. Se spune că erau odată trei studenți teologi care călătoreau spre Atena, unde doreau să studieze.

Ei au înnoptat la un han și au fost atacați de proprietarul acestuia, jefuiți, omorâți și apoi rămășițele lor ascunse. Cardinalul Nicolae călătorea pe același drum și a înnoptat la același han. Noaptea el a visat despre crima săvârșită și l-a luat la rost pe proprietarul hanului, aflând astfel locul unde cei trei tineri fuseseră îngropați. Nicolae i-a dezgropat și s-a rugat mult la Dumnezeu, iar cei trei tineri au înviat. În Franța, istoria se refera la răpirea a trei copii de către un măcelar. Sfântul Nicolae s-a rugat mult și i-a ajutat pe părinți să-și recupereze copiii întregi. De atunci Sfântul Nicolae a devenit patronul copiilor și al școlărilor.

În secolul X, Țarul Vladimir al Rusiei a călătorit la Constantinople (astăzi Istanbul) și auzind de povestirile minunate despre Sfântul Nicolae a decis să-l facă patronul spiritual al Rusiei. În secolul al XI-lea, rămășițele Sfântului Nicolae au fost furate de marinari italieni și depuse în Bari (Italia). Acolo sunt și în ziua de azi, iar o mănăstire a fost construită pentru credincioșii aflați în pelegrinaj către Tara Sfântă, veniți să se închine la moaștele Sfântului Nicolae. Se spune că moaștele Sfântului Nicolae emana din când în când un miros dulceag. De-a lungul secolelor Sfântul Nicolae a devenit unul dintre cei mai populari sfinți, în amintirea și celebrarea lui fiind ridicate mii de biserici (câteva sute sunt doar în Anglia), iar chipul lui a fost pictat mai mult decât al oricărui alt sfânt (excepție făcând Sfânta Fecioara Maria). Aniversarea morții Sfântului Nicolae, pe 6 Decembrie (345 A.D. sau 352 A.D.) este aproape de sărbătoarea Crăciunului, de aceea, în multe țări, acestea s-au contopit. În Germania însă, Olanda, Elveția, România, și alte câteva țări europene aceste două sărbători au continuat să se sărbătorească separat.

În mod tradițional, copiii primeau în noaptea de 5 spre 6

Decembrie daruri sub forma de bomboane, prăjituri, mere și nuci. În unele locuri copiii își puneau ghetuțele la ușa în ajunul zilei de Sfântul Nicolae și a doua zi dimineața le găseau pline de bomboane, prăjituri, portocale și fructe uscate. În Olanda copiii își primeau cadourile în saboți de lemn. În mănăstirile scoală, tinerele eleve își agățau șosete la ușa cu bilete pentru Sfântul Nicolae în care își lăudau cumințenia (de aici obiceiul scrisorilor pentru Moș Crăciun), iar dimineața le găseau pline cu fructe glasate sau bomboane. După reforma protestanta din secolul XVI multe tari din Europa au renunțat la sărbătorirea zilei de 6 Decembrie. Olandezii însă au păstrat aceasta tradiție catolica și chiar și azi, mulți copii îl așteaptă pe SinterKlaas (Saint Nicholas – Sfântul Nicolae) în ziua de 6 decembrie. La începutul secolului XVII, olandezii emigrați în Statele Unite ale Americii au fondat New Amsterdam, care din 1664 a devenit cunoscutul New York. În citeva decade, sărbătoarea comemorării Sfantului Nicolae s-a întins peteritoriul Statelor Unite ale Americii. Iar Sinter Klaas a devenit repede Santa Claus (Moș Crăciun) pentru majoritatea americanilor.

În nordul Germaniei, după reforma protestanta, Sfântul Nicolae a fost înlocuit de Krist Kindl (Pruncul Sfant), de aceea, aici, Santa Klaus nu are origine bisericeasca, ci una păgână, după zeul germanic Thor, care conducea o caleasca trasa de doua capre pe nume Cracker (Spărgătorul) și Cruncher (Ronțăâilă). Catolici, ortodoxi și chiar protestanți continua să-l sarbatoreascape Sfântul Nicolae și în ziua de astăzi.

Prin generozitatea să fata de cei lipsiți de ajutor, și în special fata de copii, Sfântul Nicolae continua să ramina un model de înțelepciune, dragoste și milostenie. În Romania, Sfântul Nicolae, cunoscut că Moș Nicolae, vine în fiecare an, în noaptea de 5 spre 6 Decembrie cu daruri atât pentru copii, cât și pentru adulți. În seara zilei de 5 Decembrie, ghetele și cizmele sint curățate, lustruite și puse la ușa în casa fiecărui roman.

Moș Nicolae are grija de fiecare membru al familiei și el pune câte un cadou mic (în general dulciuri sau fructe) în ghetetele sau cizmele fiecăruia. În unele părți ale țării, Moșul aduce și crenguțe argintii (crenguțe subțiri ce se dau cu un strat de bronz) odată cu darurile. Copiii neascultători sunt avertizați de părinți că vor primi doar crenguțele dacă nu sunt cuminți (de aici și asocierea dintre băț și Sfântul Nicolae, folosit la cumințirea obraznicilor). Obiceiul acesta, al venirii lui Moș Nicolae, este foarte vechi la romani și este unul dintre cele mai importante sărbători ale anului, în special pentru copii.